

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Затверджено Вченою радою
Харківської державної академії дизайну і мистецтв
«12» травня 2022 р., протокол № 22

ПРОГРАМА ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

**для вступу на перший ступінь вищої освіти (бакалавр)
за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація»
галузь знань 02 «Культура і мистецтво»
освітньо-професійна програма «Мистецтвознавство»
(денна та заочна форми навчання)**

Харків - 2022

Творчий конкурс для вступу на перший (бакалаврський) рівень вищої освіти за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» ОПП «Мистецтвознавство» передбачає володіння асоціативним мисленням, креативність й сміливість висловлювання, втім, не претендує на вичерпне і визначальне трактування теми.

ТВОРЧЕ ЕСЕ

Есе — невеликий за обсягом прозовий твір, що має довільну композицію і висловлює індивідуальні (авторські) думки та враження з конкретної проблеми (явища, події тощо). Есе присвячене одному з творів українського живопису.

Вступникам пропонуватиметься для аналізу на вибір одну із двох робіт— із списку живописних полотен українських авторів (список додається нижче). Твори для есе будуть визначені в день вступного випробування.

Есе з аналізу твору мистецтва як фахове випробування претендує на висвітлення певного кола питань, а саме:

- 1) з'ясування особливостей творчого шляху митця або історичного контексту, в якому створювалось обране для аналізу полотно;
- 2) роздуми про сюжетне й образне рішення, а також – за можливістю – про жанрове визначення, композиційні, колірні, пластичні особливості картини, живописну манеру художника;
- 3) узагальнення з приводу висловлених тез, що є логічним завершенням роздумів, викладених в основній частині есе.

Форма творчого есе – письмово з подальшим завантаженням до гугл-форми (посилання на гугл-форму буде надано під час творчого конкурсу).

Обсяг творчого есе — 1-2 сторінки. Мова — українська.

Мотиваційний лист — обов'язкова складова вступу, його необхідно завантажити до електронних кабінетів вступника. Мотиваційний лист – авторське есе, покликане у вільній формі розповіді довести про майбутнього здобувача, його особові якості, досвід, який підштовхнув до захоплення галуззю історії та теорії мистецтв, про особисті навички й досягнення (місце навчання, наявність будь-якої мистецької освіти (художньої, музичної, театральної), можливий досвід куратора або екскурсовода, літературні вправи тощо), володіння іноземними мовами, плани на майбутнє. Мотиваційний лист пишеться від першої особи.

Обсяг: 1-3 сторінки. Мова — українська.

СПИСОК ТВОРІВ ДЛЯ ТВОРЧОГО ЕСЕ

1. Шевченко Тарас. «Катерина». 1842
2. Васильківський Сергій. «Козача левада». 1893
3. Репін Ілля. «Запорожці пишуть листа турецькому султану». 1889–1896
4. Мурашко Олександр. «Біля кафе». 1903
5. Бойчук Михайло. «Жінки біля яблуні». 1920
6. Федір Кричевський. Триптих «Життя». 1925-1927
7. Петрицький Анатоль. «Інваліди». 1926
8. Богомазов Олександр. «Пилярі». 1927-1929
9. Рибачук Ада. «Закохані». 1959
10. Зарецький Віктор. «Дівчата». 1962
11. Вайнштейн Михайло. «Шахісти». 1965
12. Яблонська Тетяна. «Життя продовжується». 1971.
13. Сельський Роман. «Кримське вікно». 1981
14. Лимарєв Анатолій. «Баба в'яже цибулю». 1983–1985

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Історія українського мистецтва: у 5 т. / НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського ; голов. ред. Г. Скрипник; наук. ред. Т. Кара-Васильєва. Київ, 2007. Т. 4,5.
2. Искусство украинских шестидесятников. Київ: «Основи», 2015.
3. Крвавич Д., Овсійчук В., Черепанова С. Українське мистецтво: Навч. посібн.: У 3 ч. Частина 2. Львів : Світ, 2004.
4. Лобановський Б., Говдя П. Українське мистецтво другої половини ХІХ – початку ХХ ст. Київ, 1989.
5. Лобановський Б., Говдя П. Українське мистецтво другої половини ХІХ — початку ХХ ст. Київ, 1989.
6. Нариси з історії образотворчого мистецтва України ХХ ст. У 2-х кн., кн. 1, Київ, 2006.
7. Соколюк Л. Михайло Бойчук та його школа. Харків : Видавець Савчук О. О., 2014.
8. Смирна Л. Століття нонконформізму в українському візуальному мистецтві. Київ: Інститут проблем сучасного мистецтва, 2017.
9. Шевнюк О. Історія мистецтв: навч. посіб. / Шевнюк Олена Леонідівна. Київ : Освіта України, 2015.
10. Шкандрій М. Авангардне мистецтво в Україні, 1910–1930. Пам'ять, за яку варто боротися. Харків : Фабула, 2021.

Додаткові джерела

11. A Brief Guide to Writing in Art History (рекомендації Стенфордського університету). https://art.stanford.edu/sites/art/files/a_brief_guide_0.pdf.
12. Берджер Дж. Як ми бачимо. Харків: IST publishing, 2020.
Борис Виппер. Введение в историческое изучение искусства.
https://frs.ucoz.ru/ld/0/31_Wipper_B_R_vved.pdf.
13. A Brief Guide to Writing in Art History (рекомендації Стенфордського університету). https://art.stanford.edu/sites/art/files/a_brief_guide_0.pdf. Gombrich E. H. The Image and the Eye: Further Studies in the Psychology of Pictorial Representation. Oxford : Phaidon, 1982.
14. Gombrich E. H. The Story of Art. London : Phaidon, 1950.
15. Marjorie Munsterberg. «Writing About Art». <https://writingaboutart.org/>.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
творчого конкурсу з історії мистецтва (есе)
для вступу на навчання за освітньо-професійною програмою
«Мистецтвознавство»

Оцінювання результатів вступних випробувань з історії мистецтва здійснюється відповідно до вимог, які передбачені у вищій школі і включають комплексне врахування рівня знань, умінь та навичок вступників. Враховується: розуміння вступником взаємозв'язків між художніми стилями, уміння аналізувати, узагальнювати та критично оцінювати мистецькі твори, самостійність мислення. Відповідно до рішення екзаменаційної комісії ХДАДМ есе вступників оцінюються за 200 бальною шкалою, наведеною нижче.

200-бальна шкала	Критерії
200- 190	Самостійно проведений аналіз твору; продемонстровано ґрунтовне знайомство з фаховою літературою, зіставлені різні погляди, висловлено власні думки. Аналітична частина характеризується збалансованістю: приділено увагу всім складовим твору (тема, сюжет, композиція, колорит, ритмічна структура, трактування форми, манера виконання тощо). Есе відзначається логічною композиційною побудовою, переконливістю аргументів щодо висловлених положень, вмільм користуванням професійною термінологією, лексичним розмаїттям, чіткістю висновків.
189 - 180	Самостійно проведений аналіз твору; продемонстровано знання фахової літератури та володіння професійною термінологією. В аналітичній частині не всі аспекти отримали ретельного висвітлення, проте висловлені спостереження відзначаються оригінальністю та аргументованістю думки. Значний акцент зроблений на формальному аналізі твору мистецтва. Викладення думок в есе відзначається логічною композиційною побудовою, багатством словникового запасу, гармонійністю, чіткістю висновків.
179 - 170	Самостійно проведений аналіз твору. Продемонстровано знання спеціалізованої літератури та володіння професійною термінологією. В аналітичній частині певні аспекти висвітлені не достатньо переконливо. Зустрічаються стилістичні помилки (в незначному обсязі). Виклад матеріалу відзначається послідовністю викладених положень, логічною побудовою, грамотністю, чіткістю висновків.
169 - 160	Продемонстровано володіння професійною лексикою. Аналітична частина тексту не збалансована, відсутня особиста позиція та її аргументація. Есе відзначається послідовністю викладення та грамотністю, чіткістю висновків. Текст есе відзначається описовістю, разом з тим містить і певні самостійні спостереження. Мало уваго приділяється увага історичному контексту появи твору мистецтва. Продемонстровано володіння необхідною термінологією. В цілому відповідь відзначається логічною побудовою та грамотністю. Зустрічаються стилістичні помилки (в незначному обсязі). Висновки викладено достатньо чітко.

159 - 150	У тексті есе переважно приділяється увага переказу сюжету; аналітична частина подана дещо схематично, висловлені спостереження аргументовані. Продемонстровано володіння необхідною термінологією. Присутні стилістичні помилки (в незначному обсязі). Висновки подано дещо узагальнено.
149 - 140	У тексті есе приділяється увага в першу чергу переказу сюжету. В аналітичній частині містяться спостереження загального плану. Продемонстровано репродуктивний рівень в підході до аналізу твору, не вистачає самостійності суджень, їх аргументованості, є стилістичні помилки. Висновки композиційно звершують текст, але не відбивають результатів аналізу.
139 - 130	Текст есе тяжіє до переказу прочитаної літератури, відсутні як елементи аналізу, так і самостійні спостереження. Тема розкрита, але досить поверхово; основна думка не досить аргументована, трапляються стилістичні помилки. Висновки являють собою загальні твердження.
129 - 120	Есе тяжіє до поверхового переказу сюжету та прочитаної літератури щодо певної теми. Викладення головних положень непослідовне, висновки не мають аналітичного характеру, лексика збіднена, наявні стилістичні помилки. Висновки носять поверховий характер
119-101	Есе тяжіє до фокусу на описі особистих вражень від сюжету картини і повної відсутності аналітичної складової. Структура тексту фрагментарна, наявні як стилістичні, так і фактологічні помилки, що демонструють недостатню обізнаність з темою есе. Висновки відсутні.
Нижче 100 – не прохідний бал	Текст есе побудовано з окремих, не пов'язаних між собою речень, лексика збіднена, багато стилістичних помилок. Викладення головних положень виявляє відсутність базових знань (історична хронологія, художні явища, види та жанри мистецтва, зміст термінів тощо)

Завідувач кафедри ТІМ

доц. Валентина Чечик